

Sak 76/25 Budsjett 2026

NIH har hatt en svært positiv utvikling av aktivitetene og gode tall for studiepoengproduksjon. Økt aktivitet de siste årene skyldes i hovedsak NIHs satsning på utvikling av digitale emner som institusjonen kan tilby som videreutdanning. I tillegg har NIH gjennomført en del tiltak for å holde kostnadene på et lavt nivå. Eksempler på dette er inntrekning av 12 stipendiatstillinger i løpet av tre år, kostnadene mot Statsbygg har ikke økt og generelt alle driftskostnader er holdt på et nivå av hva vi måtte gjennomføre.

Budsjettet for 2026 viser et positivt resultat, men avsetningene er fortsatt negative. Overføring av midler til 2026 for utsatt aktivitet i 2025, synliggjøres i budsjettet, ved at enhetenes avsetninger vises som inntekt. Videre er samspillet mellom rammefinansiering og eksternt finansiert virksomhet tatt med i budsjettet for 2026.

Budsjettet for 2026 er basert på den nye finansieringsmodellen for UH-sektoren, og beregnes med utgangspunkt i aktivitetsendringer for tre åpne indikatorer:

- fullførte doktorgrader
- studiepoengproduksjon
- indikator for fullføringsgrad

Dette innebærer at det kun er endringer som blir beregnet med nye satser.

NIH får en bevilgning i 2026 på kr 332,5 mill., hvorav kr 11,5 mill. er øremerkede midler for økt aktivitet på nettkursene, og kr 2 mill. som kompensasjon for nye studieplasser iverksatt av Kunnskapsdepartementet i perioden 2020-2024. Med utgangspunkt i denne tildelingen, og budsjetterte inntekter og kostnader, foreslås det et budsjett med et negativt resultat på kr 0,696 mill.

Tabell 1: prognosen for 2025 og hovedposter i 2026 budsjettforslaget

	Budsjett 2025	Prognose 2025	Budsjett 2026
Avsetninger fra året før	- 5 310	- 5 310	- 2 950
IB	-13 770	- 13 770	-10 428
Bevilgning	303 832	305 117	322 538
Intern fordeling av rammer			
Overføring fra BOA	35 631	22 445	18 039
Andre inntekter	27 809	25 726	25 039
Utsatt inntektsføring avgang anlegg	-	-	-
Utsatt inntektsføring avskrivning	13 200	11 759	14 000
Sum Inntekter	385 782	365 047	382 566
Investeringer	7 085	8 300	5 880
Lønnskostnader	230 025	220 629	233 324
Refusjon av syke og fødselspenger	-4 222	- 6 021	-3 452
Driftskostnader	42 157	47 886	51 897
Andre driftskostnader	8 143	6 708	8 388
Interne transaksjoner	0	12	0
Husleie/strøm	66 291	61 378	64 774
Avskrivninger	13 200	11 759	14 000
Overføringer til BOA	28 329	11 054	7 060
Sum kostnader	391 008	361 705	381 870
Resultat	- 5 226	3 342	696
UB	- 18 997	- 10 428	- 9 733

Forslag til vedtak:

Styret vedtar fremlagt 2026-budsjett for NIH og de forutsetningene som ligger til grunn for rammefordelingen, iht. til tabell 1.

Vedlegg:

1. Budsjett 2026

Budsjett 2026

Bakgrunn

Hensikten med denne saken er å vedta 2026-budsjettet for NIH basert på forventede inntekter (rammetildeling, utleie, kurs, svømmeskolen og samspillet med ekstern finansiert virksomhet) og kostnader for å gjennomføre planlagte aktiviteter (investeringer, driftskostnader, og infrastrukturkostnader). Rammene for de forskjellige poster er på overordnet nivå da enhetene ikke er ferdige med periodiseringer av forventede aktiviteter med tilhørende kostnader.

NIH får en bevilgning i 2026 på kr 332,5 mill., hvorav kr 11,5 mill. er øremerkede midler for økt aktivitet på digitale emner, og kr 2 mill. som kompensasjon for nye studieplasser iverksatt av kunnskapsdepartementet i perioden 2020-2024. Med utgangspunkt i denne tildelingen, og budsjetterte inntekter og kostnader, foreslås det et budsjett med et negativt resultat på kr 0,696 mill.

Tabell 1: prognosen for 2025 og hovedposter i 2026 budsjettforslaget

	Budsjett 2025	Prognose 2025	Budsjett 2026
Avsetninger fra året før	- 5 310	- 5 310	- 2 950
IB	-13 770	- 13 770	-10 428
Bevilgning	303 832	305 117	322 538
Intern fordeling av rammer			
Overføring fra BOA	35 631	22 445	18 039
Andre inntekter	27 809	25 726	25 039
Utsatt inntektsføring avgang anlegg	-	-	-
Utsatt inntektsføring avskrivning	13 200	11 759	14 000
Sum inntekter	385 782	365 047	382 566
Investeringer	7 085	8 300	5 880
Lønnskostnader	230 025	220 629	233 324
Refusjon av syke og fødselspenger	-4 222	- 6 021	-3 452
Driftskostnader	42 157	47 886	51 897
Andre driftskostnader	8 143	6 708	8 388
Interne transaksjoner	0	12	0
Husleie/strøm	66 291	61 378	64 774
Avskrivninger	13 200	11 759	14 000
Overføringer til BOA	28 329	11 054	7 060
Sum kostnader	391 008	361 705	381 870
Resultat	- 5 226	3 342	696
UB	- 18 997	- 10 428	- 9 733

Innledning

NIH har hatt en svært positiv utvikling av aktivitetene og følgelig gode produksjonstall av studiepoeng. Økt aktivitet de siste årene skyldes i hovedsak NIHs satsning på utvikling av institusjonens tilbud av digitale emner. Videre er det gjennomført tiltak for å holde kostnadene lavt, som for eksempel inntrekning av 12 stipendiatstillinger i løpet av tre år, kostnadene mot Statsbygg og generelt driftskostnader. Budsjettet for 2026 viser et positivt resultat, men avsetningene er fortsatt negative. Overføring av midler til 2026 for utsatt aktivitet i 2025, synliggjøres i budsjettet, ved at enhetenes avsetninger vises som inntekt. Videre er samspillet mellom rammefinansiering og eksternt finansiert virksomhet tatt med i budsjettet for 2026.

1. Økonomistyring

Overføringer av midler til 2026

Overføring av midler ved institutter til 2026, innbefatter samlede midler som vitenskapelig ansatte bruker til planlagte forskertermin, avsatte midler til to stipendiatstillinger og utvikling av nye digitale emner. Videre overfører et institutt midler til planlagt investering iht. investeringsplan. Overføringer til neste år skal synliggjøres i budsjettet som inngående balanse (IB). Dette utgjør samlet for 2026 kr. 2,95 mill.

Resultatstyring

Rammebevilgning fordeles per institutt slik at alle enheter følger opp både inntekter og kostnader og kan styre etter resultat.

Synliggjøring av samspillet med eksternt finansiert virksomhet (BOA)

For eksterntfinansierte bidrag- og oppdragsprosjekter (BOA) er samspillet mellom rammefinansiering og eksternt finansiering synliggjort i budsjettet for 2026. Direkte kostnader og tildelinger for BOA forskningsprosjekt er tatt ut fra budsjettet for den rammefinansierte virksomheten.

Overføringer *fra* BOA innbefatter rammer som er budsjettet i forskningsprosjekter i form av TDI sats fra prosjektet for dekning av indirekte kostnader og eventuelle frikjøp av NIHs fast ansatte som bidrar direkte i prosjektet. Overføring *til* BOA er midler som instituttene velger å bidra med til forskningsprosjekter (egenfinansiering). Netto bidrag fra BOA prosjekter, til instituttets øvrige virksomhet, gir økt økonomiske handlingsrom. Nettobidraget fra BOA for 2026 er estimert og fremgår av postene «Overføringer fra BOA» og «Overføringer til BOA».

2. Bevilgningen fra KD

Budsjettet for 2026 er basert på den nye finansieringsmodellen for UH-sektoren, og beregnes med utgangspunkt i aktivitetsendringer for tre åpne indikatorer:

- fullførte doktorgrader
- studiepoengproduksjon

- indikator for fullføringsgrad

Dette innebærer at det kun er endringer som blir beregnet med nye satser.

Aktivitetene ved NIH gir en positiv aktivitetsbasert inntekt på kr. 7,47 mill. som i hovedsak skyldes økt studiepoengproduksjon for digitale emner. 85% av rammene for aktiviteten knyttet til digitale emner tilfaller instituttene som er ansvarlige for emnene. Videre er det en økning av antall avlagte doktorgrader i 2024 som gir uttelling for 2026 budsjettet.

Tabell 2. Utvikling av resultat basert uttelling for perioden 2025-2026 i hele 1.000 (produksjon 2016-2023)

Produksjons år	Bevilgnings år	Studiepoeng	Kandidater /Normert tid	Doktor grader	Sum endring åpen ramme	Totalt endring
2023	2025	9 044	292	-	9 336	9 336
2024	2026	4 825	145	2 503	7 473	7 473

Tabell 3 viser utviklingen av rammetildelingen fra KD i perioden 2018-2026, inkludert overgangen til Statsbygg i 2022 og tildelingene som kompensasjon for husleie og vedlikehold.

Tabell 3. Utvikling av rammetildeling fra KD i hele 1.000

År	Saldert budsjett året før	Andre endringer	Pris justering	ABE	Studieplasser 2016-2023	Rekrutterings stillinger	Grønn forskning	Ramme økning kap. 3.3.3.	Utfasing rekrutterings stillinger	Resultat basert uttelling	Statens innkjøps senter	Inndekning satsninger	Endret reise vaner	Nye premie modell pensjon	studieplasser 2020-2024	Budsjett
2018	262 759	- 62 800	5 372	- 1013			-	-	-	6 131		-	-	-	799	198 986
2019	199 160		5 747	- 999	-	-	-	-	-	3 412					932	208 252
2020	208 252		6 594	- 1044		-	-	-	-	149						213 653
2021	213 653		6 803	- 1284	1 863	1 352	-	-	-	1 096	11	-	-	-	-	221 280
2022	221 280		5 725	- 1106	-	-	228	-	-	1 124		- 419	- 429	- 6 384		217 771
2023	237 771	20 000	7 133	-	- 985	-	-	-	-	4 382		- 1 329	- 791	57		266 238
2024	256 241		16 576	-	- 1049	-	-	1 195	- 508	931		- 2 050	-	-	2 098	271 572
2025	271 572	10 811	10 514	-		-	-	-	1 055	9 336		- 591			3 245	303 832
2026	303 832		10 938	-		-	-			7 473		- 1 858			2 153	322 538

Rammebevilgning for 2026

Rammebevilgningen for 2026 (basert på foreløpig statsbudsjett) inneholder:

- kr. 10,9 mill. for indeksjustering på 3,6%
- kr. 2,1 mill. for nye studieplasser 2020-2024
- kr. 7,47 mill. grunnet økning i resultatbasert uttelling
- reduksjon for kr. 1,8 for satsninger KD har for sektoren samlet

NIHs samlede rammer øker fra **kr. 303,8 mill. i 2025** til **kr 322,5 mill. i 2026**.

Ekstern finansiering og samspillet med rammetildeling

For BOA-inntektene settes det et aktivitetsmål på **kr. 18 mill.** og tilbakeførte midler til **kr. 7 mill.** Dvs. med nettobidrag av samspillet mellom rammefinansiering og ekstern finansiering på **kr. 10,6 mill.**

Andre inntekter

For salgs- og leieinntekter/andre inntekter budsjetteres det med at inntekter fra utleievirksomheten går ned med kr 0,7 mill., sammenlignet med fjorårets prognose. I tillegg er kursinntekter og kostnader fra Svømmeskolen med i budsjettet. Det er forventet et overskudd på kr 0,8 mill. fra aktivitetene i svømmeskolen. Overskudd fra svømmeskolen er dedikert re-investeringer i laboratoriet (IFP) for å sikre drift for både undervisning og forskning.

Lønnsbudsjett

Grunnbemanningen økte med tre stillinger knyttet til opptrapping av lektorutdanningen i 2025, og dette finansieres med øremerket rammer i bevilgningen. Rekrutteringen i disse stillingene tok noe tid og rammene i 2025 ble ikke brukt med helårsvirkning. Det er helårsvirkning på lønnskostnadene for disse stillingene i 2026.

Økningen i lønnsbudsjettet utover dette skyldes forventet lønnsvekst for 2026 på 4%, to faste tilsettingen knyttet direkte til gjennomføring av digitale emner, rektors handlingsrom, IT stillinger som ble holdt vakante i 2025 og delvis 2024, dobbelfinansiering av en instituttlederstilling, og overførte midler for tilsetting av to stipendiater ved to av institutt.

Lønnsbudsjettet er redusert for kostnader (kr. 3,3 mill.) av fire stipendiatstillinger som trekkes inn i 2026, jfr. styrevedtaket om inntrekning av tolv stipendiatstillinger med inntil tre år (se protokoll - [Sak 45_24 Protokoll styremøte 13062024.pdf](#)).

Drifts-, - og reisekostnader

Budsjetterte driftskostnader øker noe sammenlignet tidligere år, grunnet IT omstillingen og overgangen til ekstern leverandør for drift av NIHs basis IT tjenester.

Husleie og vedlikeholds kostnadene er beregnet ut ifra 2025 kostnader, indeksregulert med 4%. Statsbygg melder at brukeravhengige kostnader (BAD) går noe ned og budsjettet for strømkostnader er satt til kr. 11 mill. Budsjettet for strømkostnadene er vurdert ut ifra siste to årenes utvikling.

3. Instituttene fastlønn og driftsmidler

Instituttene får tildelt lønnsbudsjett som dekker fastlønnskostnadene. Det vil si instituttene får tildelt lønnsrammer i.h.t hva de har av fastansatte ressurser og rammefinansierte stipendiatstillinger, nullpunktet for lønn. Utviklingen av lønnskostnadene følges tett fremover og blir justert for kostnader knyttet til stillingsopptrykk.

Instituttene får fordelt driftsmidler til daglig aktivitet og for 2026 utgjør dette til sammen kr. 10,9 mill. Instituttene tildeles driftsmidler **direkte** basert på resultater av publikasjonspoeng og studiepoeng i 2024. I tillegg tildeles instituttene driftsmidler direkte for **særskilte forhold/kostnader**:

- Indeksjusterte driftskostnader for laboratorier (IFP, IIM, IIS)
- Lønnsjustert kostnad for øvingslærere lærerutdanning (ILF)

NIH ledelse vil vurdere i 2026 fordeling av nettobidraget fra instituttene skal finansiere indirekte kostnadene slik praksis var for fire år siden. IFP har ansvaret for å drifte svømmeskolen og beholder overskuddet av denne aktiviteten for å finansiere akutt behov for re-investeringer.

4. Risikovurdering av 2026 budsjettet

- Prosessen for IT omstilling er noe forsinket og derfor er det noe usikkerhet om hvordan kostnadene for avtalen med leverandør av basis IT tjenester vil utvikle seg. Dette vil være mer tydelig i andre semesteret av 2026
- Indeksregulering på husleie har vi justert til 4%, men vi har ennå ikke mottatt endelig beregning
- Re-investering i både brukerstyret og laborieutstyret er usikkert. Eiendom og IFP melder om en del kritisk utstyr som kan utløse behov for re-investering men de har bare tatt det som må byttes ut i investeringsplan
- BOA inntektene er usikre og baserer seg på nivået i 2025 og tilbakemeldingene fra institutt.
- Statsbudsjettet vedtas i desember, endelige rammer vil være klare første da